

OSMANLI DEVLETİNDE HUKUK

**KLASİK DÖNEM
OSMANLI HUKUKU**

Osmanlı Devleti hukuk alanında kendisinden önceki Türk İslam devletleri gibi İslam hukukunu esas almıştır.

Osmanlı hukukunun oluşumunda

→ **İslam Hukuku**

→ **Örfi Hukuk**

→ **Fethedilen Yerlerin Mevcut Hukuku**

Bir bölgenin yönetiminde meydana gelecek köklü değişiklikler halkın yaşantısı ile vergi gelirlerini olumsuz etkileyeceğinden fethedilen yerlerin mevcut yasaları örfleri muhafaza edilirdi.

**Kapsamlı Őekilde
kanun dűzenleme
çalışmaları**

**Merkezi otoriteyi kuvvetli
tutmak için yenilikler
yaparak rfi hukuku ön
plana çıkarmıştır.**

- Kanunnameler daha düzenli bir yargı mekanizması oluşturmak amacıyla şeyhülislam fetvasına dayanırdı.

KANUNNAMENİN HAZIRLANMA AŞAMALARI

DİVAN
GÖRÜŞMELERİ

NİŞANCI

DİVAN ÜYELERİ

PADIŞAHA ARZ

FERMAN

MÜHİMME
DEFTERİ

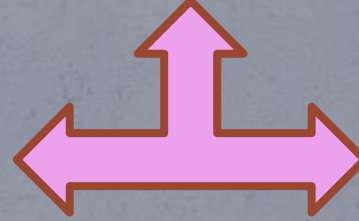
- **Osmanlı kanunnameleri düzenleyişi içeriği uygulama alanı vb özelliklerine göre farklılıklar arz eder.**
 - **Kanunnamelerin çeşitliliği ve yasal düzenlemelerin çokluğu Osmanlı hukuk sisteminin gelişmişliğini göstermektedir.**

KANUNNAMELER

1)UMUMİ KANUNNAMELER

**KANUNNAME-İ ALİ
OSMANİ**

CEZA ,TİMAR SİSTEMİ REAYA
MALİ VERGİLER VB.
İÇERMEKTEDİR.

**TEŞKİLAT
KANUNNAMELERİ**

DEVLETİN İDARE
ORGANLARI,PROTOKOL ESASLARI
DEVLET MEMURLARININ İDARE
SUÇLARINA AİT HÜKÜMLERİ
İÇERMEKTEDİR.

2) HUSUSİ KANUNNAMELER

ÖZEL ASKERİ GRUPLARA AİT KANUNNAMELER

KAPIKULU, EYALET ASKERLERİ DONANMA VE YARDIMCI KUVVETLER

İKTİSADİ GRUPLARA AİT KANUNNAMELER

MADENCİ, PAZAR YERLERİ, ÇİFTÇİLERE YÖNELİK HAZIRLANMIŞTIR.

SOSYAL GRUPLARA AİT KANUNNAMELER

SAVAŞ ESİRİ OLARAK ALINIP SONRA DA HASLARDA İSTİHDAM EDİLEN VE İLMİYE SINIFI İLE İLGİLİ KANUNNAMELER

3)FERMAN BERAT VE YASAKNAME TARZINDAKİ KANUN HÜKÜMLERİ

FERMANLAR

PADİŞAHIN HERHANGİ BİR KONUDA TUĞRA VEYA NİŞANINI TAŞIYAN YAZILI EMİRLERDİR.

BERATLAR

OSMANLI DEVLETİNDE BİR GÖREVE ATANAN AYLIK BAĞLANANSAN NİŞAN VEYA AYRICALIK VERİLEN KİMSELER İÇİN ÇIKARILAN PADİŞAH BUYRUĞUDUR.

YASAKNAMELER

İDARİ,ASKERİ VE MALİ KONULARLA İLGİLİ KURALLARIN ÇİĞNENMESİ HALİNDE UYGULANACAK CEZALARI İÇERMEKTEDİR.

4)SANCAK KANUNNAMELER

- KANUNNAME İ ALİ OSMANIYE AİT HÜKÜMLERİN EYALET VE SANCAKLARA UYARLANMIŞ HALİDİR.

5)MİRİ ARAZİ VE TIMAR NİZAMINA AİT KANUNLAR

- DEVLET HAZİNESİNE AİT ARAZİNİN KULLANIMI VE NİTELİĞİYLE İLGİLİ HÜKÜMLER BU KANUNLARLA DÜZENLENİR.

6) ADALETNAMESLER

DEVLET MEMURLARININ GÖREVLERİNİ KÖTÜYE KULLANMALARI VE KANUNLARA AYKIRI HAREKET ETMELERİ DURUMUNDA ,HALKI ZULME KARŞI KORUMAK AMACIYLA YAYINLANMIŞTIR.

OSMANLI DEVLETİNDE HUKUKİ YAPI

- Osmanlı devletinde ,devletin ve toplumun var olabilmesi adalet kavramıyla eş değer tutulmuştur.
- Osmanlı devleti bunu gerçekleştirmek için ilk dönemden itibaren adli teşkilatını kurmuştur.
- Osmanlı devletinde mahkemelerde hakimlik yapan aynı zamanda idari bazı görevleri de yürüten kişiydi.
- Anadolu daki kazalarda görev yapan kadıları **Anadolu Kadıaskeri**, Rumeli tarafında görev yapanlar ise **Rumeli Kadıaskeri** tayin ederdi.

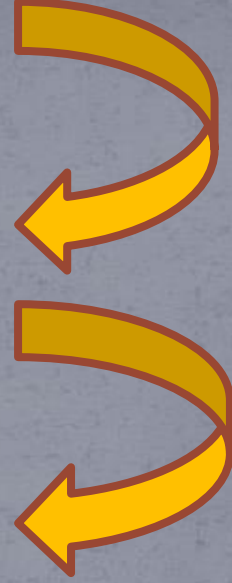
OSMANLIDA KADILIK TEŐKİLATI

- 1)TAHT KADILIKLARI**
- 2)EYALET KADILIKLARI**
- 3)SANCAK KADILIKLARI**
- 4)KAZA KADILIKLARI**
- 5)NAHIYE KADILIKLARI**

**MAHKEMEYE
MÜRACAAT**

**NAİBİN SORUŞTURMA
YAPMASI KADIYA BİLDİRMESİ**

**YARGILAMA AÇIK
YAPILIRDI.**

**EN YÜKSEK YARGI
ORGANIDIR.**

**ÜLKEDEKİ TÜM YARGI
ÖRGÜTÜNÜ DENETLEME
YETKİSİ VARDI.**

**ÖRFİ HUKUKU
İLGİLENDİREN
ŞİKAYETLERE
NİŞANCININ
BİLGİSİNDEN
YARARLANAN
VEZİRİAZAM
DENETLERDİ.**

**ŞERİ HUKUK ALANINA
GİRENLERİ İSE
KADIASKER
DENETLERDİ.**

**MAHKEME KARARINA
İTİRAZ EDENLER
DİVANI HÜMAYUNA
BAŞVURURDU.**

**ŞİKAYETLER YAZILI
YA DA SÖZLÜ
OLARAK
YAPILABİLİRDİ.**

SENEDİ İTTİFAK

- İlk defa padişah ayanların varlığını istemeyerek de olsa resmen kabul etmiştir.
- Padişahın otoritesi sınırlandırılmıştır.
- Sultan 2. Mahmut döneminde ki hukuki düzenlemeler Tanzimat dönemine zemin hazırlamıştır.
- Medeni hukuk kavramı bu dönemde sistemimize girmiştir.
- 2. Mahmut müsadereyi kaldırmıştır.
- Ceza kanunnamesini çıkarmıştır.ilk kez bu kanunlarda rüşvetle ilgili hükümler yer almıştır.